

DUEVENNEN

ORGAN FOR NORGES RASEDUEFORBUND

Nr. 1- 2013

74. årgang

NRF lokalforeninger

Aust-Agder Rasedueforening

Formann Kenneth Knutsen
Kirkevn. 65, 4817 His
Tlf. 402 96 948
E-post: kurtjohandalen@gmail.no

Bergens Praktdueforening

Formann Per G. Nielsen
Linhaugen 12, 5357 Fjell
Tlf: 56 33 37 49 mob: 909 91 634
E-post: pn-lokoy@online.no

Buskerud Rase & Flyvedueforening

Kontaktperson: Jan Erik Andersen
Strømshaug gt. 8, 3300 Hokksund
Tlf. 32 75 33 98
E-post: janeri-2@online.no

Haugesund Rasedueforening

Formann Jarl Undahl
Øyvind Skaldaspillersveg 13B
5518 Haugesund
Tlf. 480 78 264, E post: jarl.undahl@gmail.no

Rasedueforeningen Bergen

Formann Rolf Helgesen
Askveien 163, 5306 Erdal
Tlf. mobil. 984 50 383,
E-post: rolf.helgesen@decipher.no

Stavanger og Jæren Rasedueforening

Formann Terje Ree
Øygaardsholen 20, 4342 Undheim
Tlf. 51 48 42 46, mobil: 901 51 638
E-post: terje.ree@c2i.net

Østfold Rasedueforening

Formann Bjørn Carlo Andersen
Lundeheim Allé 4, 1636 Gamle Fredrikstad
Mobil. 907 27 967 - 977 36 872
E-post: bj.carlo@online.no

Vestfold og Telemark Rasedueforening

Formann Tor Mæland
Sverstadveien 45, 3216 Sandefjord
Tlf. 33468401 mobil: 47653723
Epost: VTR@rolenda.no tor.maland@sfjbb.net

Rase og Flyvedue Foreningen NOR

Formann/sekretær Johan Ebeltoft
Madlaveien 85, 4009 Stavanger
Tlf. 934 34 593
E-post: isak.johan.ebeltoft@lyse.net

Innhold:

Leder	3
Orientering vedr. tekster og bilder til DV.....	4
Gruppevinnere og gullplaketter fra landsutstillingen i Sarpsborg 2013	5
Et lite resymé vedrørende landsutstillingen i Sarpsborg 2013.....	12
Dommerrapporter fra landsutstillingen.....	13
Svenske Nationale 2013	17
Danske Nationale 2013	18
Dommerringens årsmøte.....	20
Årsmøte i Norsk Petentklubb 2013.....	21
Uzbekiske Tomlere og Bakinere hos Hamidjan.....	22
Gammelorientalsk Satinett.....	25
Norsk raseduesport når nye internasjonale høyder.....	26
Sett & Hørt	27
Muséet i Blomsterdalen.....	28
Forberedelser til avlssesongen.....	30

Frist for innlevering av stoff til bladets nr. 2. 2013 er 15.04

Forsiden:

Fra dueanlegget til Hamidjan Arzumov

Annonsepriser:

1/4 side pr. år kr 1125,-

1/2 side pr. år kr 1500,-

1/1 side pr. år kr 2250,-

1/4 side pr. gang kr 225,-

1/2 side pr. gang kr 375,-

1/1 side pr. gang kr 750,-

Rubrikkannonser opp til 20 ord er gratis.

Abonnement og bestilling av annonser:

NRF v/ Gunnar Brandal

Rehaugvegen 17, 4262 Avaldsnes

Tlf. 97 17 72 04 - Konto: 1503. 02. 30407

Org. nr. 891 847 092

Utenlandske abonnenter innbetaler til internasjonalt kontonummer (IBAN)
No78 1503 02 30407 i DNB NOR BANK ASA
BIC (SWIFT-ADRESSE): DNBANOKKXXX

www.raseduen.no

Norsk Rasedueforbund

Formann:

Hans Petter Nernes
Boks 173 hovedpostktr.
5501 Haugesund
Tlf. 48 01 90 01
E-post: hp@nernes.com

Nestformann:

Svein Harald Vikse
Eidsbakkane 12, 4230 Sand
Tlf. 40 40 63 26
E-post: sharviks@online.no

Kasserer:

Gunnar Brandal
Rehaugvegen 17,
4262 Avaldsnes
Tlf. 97 17 72 04
E-post: gunnar.brandal@haugnett.no

Katalog og utstilling:

Jarl Undahl
Tlf. 95 73 82 57
E-post: jarl.undahl@gmail.com

Internasjonal kontakt:

Jan Heldal
Dyngelandsveien 111B,
5226 Nesttun
E-post: jan.heldal@broadpark.no

Redaktør:

Paul-G. Scholz
Rosslandsvegen 1074
5918 Frekhaug
E-post: paul@scholz.no

Dommeringens styre:

Formann:

Jan Oksnes
Stordalsveien 19, 5521 Haugesund
Tlf. mob. 98 04 57 94
E-post: jan.oksnes@gmail.com

Leder DV 1 - 2013

Utstillingen i Sarpsborg ble avholdt i et godt egnet lokale og vi bodde i samme hus, nemlig Hotel Quality Sarpsborg. Vi takker ØRF for fint gjennomført utstilling og ikke minst en stor gratulasjon til Sigurd Haukås med Best In Show på en Kapuziner og Odd Helge Vågen med NM oppdrett på Tysk Modenser.

Nå står årets dueavl foran oss. Dette er utfordrende og det er viktig å holde fast i at dueavl som fører til utstillingsvinnere først og fremst består i å velge de riktige avlsdyr. I tillegg skal det en god porsjon god helse til. Gode duer finner man aldri fra et dueslag som sliter med sykdom eller dårlig helse og stell. Videre så ligger mye av hemmeligheten i utvelgelse av avlsdyr i det faktum disse sjelden finnes blant de beste utstillingsduene. Eller er det slik? Overraskende ord, for noen kanskje, dette nettopp fordi vinnerduer ofte er attraktive kjøpskandidater på en utstilling. Men er det slik at de beste utstillingsduene fungerer som beste avlsdue? Får vi det forventede resultatet ut av denne? Et meget spennende og viktig emne for oss alle som driver dueavl og derfor utfordres det til å la oss alle få høre noen ord fra oppdretterne i Norges land om hvilke erfaringer en har. Send det til Duevennen så kan vi dra felles læring ut av dette. Ha en riktig god avl! Årets Duevenn vil bli produsert med Paul Scholz som redaktør. Han har de siste årene vært med på produksjonen sammen med Jan Heldal som nå tar en pause. Vi takker Heldal for godt utført jobb. Til Paul Scholz utbasunerer en stort beundringsverdig takk for at du vil ta på deg denne viktige jobben! La oss alle hjelpe han med å fylle de kommende blader og nyt årets første utgave!

Hans Petter Nernes

Orientering vedr. tekster og bilder til Duevennen

I samarbeidet med Jan Heldal har jeg i hovedsak tatt meg av det grafiske (oppsett og produksjon av DV). Jan vil nå ha en pause, og jeg skal derfor, i en periode, forsøke å gjøre hele jobben med bladet...

- **Det er greit om du sender vanlige bilder og håndskrevne tekster, men med digitale bilder og tekster sparer vi tid og arbeid...**
- **Bildene bør være i jpg-format, helst med en oppløsning på min. 300 dpi. Billedkodene må følge bildene og skal ikke endres.**
- **Tekstene produseres i et tekstprogram som f. eks. Microsoft Word (doc). De må, bortsett fra linjeskift, være ubehandlet, dvs fortløpende tekster uten innrykk, orddelinger og andre korrigeringer. NB! Ikke lag PDF av tekstene...**
- **Små tekster kan du også sende som "mailto-tekster".**
- **Alt stoffet sendes som vedlegg via e-post til:
paul@scholz.no**

Duevennen produseres med programmene Adobe InDesign og Adobe Photoshop på Mac.

Mvh Paul-G. Scholz
Rosslandsvegen 1074 - 5918 Frekhaug

Rettelse:

Bildene i DV 4-2012 på side 17 og i venstre spalte på side 18 er tatt av Joachim Dalen, ikke av Jan Heldal.

Gruppevinnere og plaketter fra landsutstillingen i Sarpsborg 3.- 6. januar 2013

BEST IN SHOW: Gl. Hollandsk Kapuziner 0,1 - Eier: Sigurd Haukås

NORGESMESTER OPDPRETT Tysk Modeneser 1,1 sorttigret - Eier: Odd Helge Vågen

Østfold Rasedueforening stod for årets landsutstilling med 631 påmeldte duer. Utstillingen fant sted i Hotel Quality Sarpsborg, med ypperlige lokaler for både duer og publikum. På de neste sidene følger en billedkavalkade med gruppevinnere og duer som har fått gullplakett etc.

Foto:
Steinar Sætre

HØNSEDUER: Eng. Modena Schietty, Bronce-plain 1,0 - Eier: Hans Petter Nernes ✓ ✓ ✓

Tysk Modeneser Schietty, blå uten bånd 1,0 - Eier: Trond Børseth ✓ ✓

Tysk Modeneser Gazzi, sort 1,0 - Eier: Odd H. Vågen ✓ ✓

Tysk Modeneser Schietty, sort tigret 0,1 - Eier: Odd H. Vågen ✓ ✓

NORSKE TOMLERE: 0,1 - Eier: Sigurd Haukås ✓ ✓ ✓

FORMDUER: Lahore 1,0 - Eier: Per G. Nielsen ✓ ✓ ✓

KROPPERTER - PUSTERE: Hollandsk Ballong 1,0 - Eier: Steinar Sætre ✓ ✓ ✓ ✓

VORTEDUER: Carrier 1,0 - Eier: Rolf Helgesen ✓

FARGEDUER: Nurnberg Svale 1,0 - Eier: Per G. Nielsen ✓ ✓ ✓

UTENLANDSKE TOMLERE: Helmet 0,1 - Eier: Johnny Larsen ✓ ✓

TYSKE SKJØNNHETSBRVDUER: 0,1 - Eier: Johnny Larsen ✓ ✓

STRUKTURDUER: Gl. Hollandsk Kapuziner 0,1 - Eier: Sigurd Haukås ✓ ✓ ✓

TROMMEDUER: Tysk Dobb. kappet 0,1 - Eier: Terje Ree ✓ ✓ ✓

NORSKE PETENTER: 1,0 - Eier: Bjørn Edm. Johannessen ✓ ✓

MEFIKKER: Afrikansk Mefikk, hvit 0,1 - Eier: Hans Petter Nernes ✓ ✓ ✓

Afrikansk Mefikk, hvit 0,1 - Eier: Hans Petter Nernes ✓ ✓

Afrikansk Mefikk, sort 0,1 - Eier: Svein H. Vikse ✓ ✓

Tysk Nonne, sort 0,1 - Eier: Sigurd Haukås ✓ ✓

Gruppevinner ✓

Gullplakett ✓ ✓

Gruppevinner og gullplakett (97p) ✓ ✓ ✓

Gruppevinner, gullplakett og EE plakett ✓ ✓ ✓ ✓

Gruppevinner og gullplakett

Hønseduer

Engelsk Modena Schietty

Eier:
Hans P. Nernes

Foto:
Hans P. Nernes

Gruppevinner og gullplakett

Norsk Tomler

Eier: Sigurd Haukås

Foto:
Hans P. Nernes

Gruppevinner og gullplakett

Formduer

Lahore

Eier: Per G. Nielsen

Foto:
Hans P. Nernes

Gruppevinner og gullplakett

Fargeduer

Nurnberg Svale

Eier: Per Nielsen

*Foto:
Hans P. Nernes*

Gruppevinner

Vorteduer

Carrier

Eier: Rolf Helgesen

*Foto:
Hans P. Nernes*

**Gruppevinner og gullplakett
og EE plakett**

Kroppeter – Puster

Hollandsk Ballong

Eier: Steinar Sætre

*Foto:
Hans P. Nernes*

Gruppevinner og gullplakett

Utenlandske Tomlere

Helmet

*Eier:
Johnny Larsen*

*Foto:
Per G. Nielsen*

Gullplakett

Tysk Skjønnhetsbrevdue

Eier: Johnny Larsen

*Foto:
Per G. Nielsen*

Gruppevinner og gullplakett

BEST IN SHOW

Strukturduer

Gl.Hollandsk Kapuziner

*Eier:
Sigurd Haukås*

*Foto:
Hans P. Nernes*

Gullplakett

Norsk Petent, rød

Eier: Bjørn Edm. Johannessen

*Foto:
Per G. Nielsen*

Gruppevinner og gullplakett

Trommeduer

Tysk Dobb.kappet

Eier: Terje Ree

*Foto:
Hans P. Nernes*

Gruppevinner og gullplakett

Mefikker

Afrikansk Mefikk

*Eier:
Hans P. Nernes*

*Foto:
Hans P. Nernes*

Gullplakett

Tysk Modeneser Schietty

*Eier:
Trond Børseth*

*Foto:
Odd H. Vågen*

Gullplakett

Tysk Modeneser Gazzi

*Eier:
Odd H. Vågen*

*Foto:
Odd H. Vågen*

Gullplakett

Mefikker

Afrikansk Mefikk

*Eier:
Hans P. Nernes*

*Foto:
Hans P. Nernes*

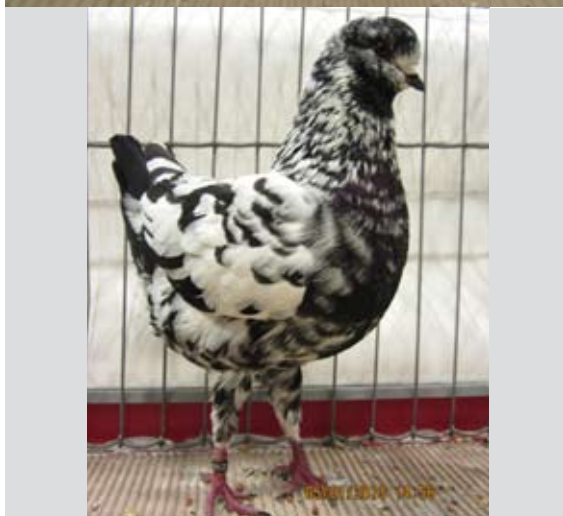
Gullplakett

Mefikker

Tysk Nonne

*Eier:
Sigurd Haukås*

*Foto:
Steinar Sætre*

Gullplakett

*Tysk Modeneser
Schietty*

*Eier:
Odd H. Vågen*

*Foto:
Odd H. Vågen*

Gullplakett

Mefikker

Afrikansk Mefikk

*Eier:
Svein H. Vikse*

*Foto:
Hans P. Nernes*

Et lite resymé vedrørende landsutstillingen i Sarpsborg 2013

Først er det å takke alle utstillere for at det ble hele 631 påmeldte duer.

Et antall langt over det vi turde håpe på grunnet tidspunktet etc..

Vi takker også N.R.F. for den oppbakking de ga oss hele veien. Ikke minst ved å organisere fellestransport fra Vestlandet osv..

Og selvsagt takk til alle de utstillere som var tilstede under utstillingen slik at det ble den duefest vi hadde håpet på.

Dommerne må selvsagt også takkes nok en gang for den jobb de gjorde.

Men en utstilling har ikke bare positive sider for en arrangør, det merket vi både før og etter utstillingen.

Det som går igjen er at enkeltpersoner og lokalforeninger ikke betaler påmeldingsavgiften innen utstillingen, under halvparten hadde gjort det denne gang 3. Januar.

Pr. i dag 18. januar, er det ennå 35 duer som det ikke er betalt påmelding for. Skal det fortsette slik? I utstillingsvedtektene for utstillere står det i punkt 3 og i avsnitt 3 at avgift skal være betalt innen duene blir satt i bur!

Hadde vi gjennomført dette, hadde det ikke vært mange duer i burene som nevnt ovenfor. Arrangøren må med andre ord i ettertid kreve inn påmeldningsavgiften, og dette skulle ikke være nødvendig!

En annen ting som har blitt bedre, er de mange pappesker og åpne kasser hvor duene lett kan fly ut. Det var neste ingen av dette slag denne gang.

Men noe som går igjen, og som også skaper problemer for arrangører, er merking av kassene. Her er noen eksempler:

Noen kasser er ikke merket med navn i det hele tatt.

Kassekort ligger ikke i kassen, bare bur nr. og ringnummer som igjen er dårlig merket på lokkene i kassen.

Duer som ikke møter er det ikke gitt beskjed om.

Duer som er byttet ut med en annen farge er ikke merket eller gitt beskjed om.

Feil ringnummer på merkede lokk som ikke stemmer med kassekort i det hele tatt.

Dette var noen eksempler som skaper hodebry for en arrangør.

Og det går ikke å forsvare det med at det var første gang vedkommende stilte ut, nei såkalte erfarne utstillere gjør det samme år etter år dessverre! Nok en gang håper vi dette retter seg til neste utstilling.

Og nok en gang takker vi alle som gjorde utstillingen til en stor duefest.

Med hilsen for Østfold Rasedueforening. Bjørn Carlo Andersen.

Dommerrapporter fra landsutstillingen

NORSK TOMLER

Undertegnede og Jarl Undal hadde fått i oppgave å bedømme de 83 utstilte Norske Tomlerne som var påmeldt. Vi hadde fordelt dem mellom oss, og min oppgave ble de ensfarvede, som i antall var 55 stk.

Før vi startet bedømmelsen, gikk vi gjennom duene i fellesskap. Dette for å prøve å gi utstillerne en lik og ensartet bedømmelse (rettesnor) som kan være til hjelp for oppdretterne i sitt videre avlsarbeide.

På mange av de ensfarvede er det store mangler i rosetter, krone og nakkefylde.

Manglende, lavt ansatte eller skjeve rosetter blir straffet. Lave kroner, skill i nakke eller løse nakker gir heller ikke de høye poeng.

Åpne rygger har oppdretterne fått orden på og dette er gledelig.

Sokkene kunne blitt ofret litt tid i forkant. De skal være mellom 5 og 10 cm lange, tette og avrundede. Det var få av de utstilte duene som hadde dette punktet i orden.

Det var noen meget gode dyr i de hvite.

Jan Heldal viste en ung og en eldre hunn. Sistnevnte viste en fremtoning og livsglede gjennom hele utstillingen som man blir betatt av.

Gode høyt ansatte rosetter og krone er en fornøyelse, de livlig røde øyenringene gjør at de får et godt "syn" som danskene sier. Hun kunne med fordel hatt mer masse i forhodet, og bedre

sokker. At hun er i største laget ble ikke vektlagt.

Den unge hunn fra samme oppdretter var en liten meget tiltalende frøken. Desverre ville hun ikke vise seg, hun ble stående vannrett hele helgen, 2 x 96 til disse.

Sigurd Haukås viste også to tiltalende unge hunner, som endte på 96 og 97. Sistnevnte ble også gruppevinner. Her var det meste i orden, men den ene manglet noe i rosetter.

De sorte var kun representert med 6 stk.

Stein Magnussen viste en ung hann med et meget godt helhetsinntrykk, holdning og farge bør fremheves.

Mangler i rosetter/kappe og sokker trekker ned. 95.

11 Røde, hvorav 10 fra Gunnar Brandal. Den beste endte på 96.

Lukket i rygg, god i farge, kappe og rosetter. Ønsket strammere nakke og noe bedre sokker. En god hunn like bak ble belønnet med 95.

Innen de gule var det 15 i burene.

Det er de samme ønskene her som i de øvrige farger.

Brandal, Edvardsen og Meland viste hver sin 1.0 som fikk 95.

Vil til slutt takke ØRF for innbydelsen, og gratulere med et godt gjennomført arrangement.

Svein H. Vikse

KROPPERTER OG PUSTERE

Gruppen for Kroppertter og Pustere bestod i år av **3 Brunnerne og 18 Hollandske Ballonger.**

Brunnerne var alle hvite og utstilt som hunner. Jeg mener nr. 356 var en hann, rimelig god Brunner med fin smal kropp, gode ben men manglet pust – som riktignok kom seg i løpet av helgen. Den beste var en eldre hunn som er god og smal, langstrakt, flotte ben og som viser en god rund pust. Oppdretter William Midteide. 95p – grunnet noe foroverbøyd holdning.

I Hollandsk Ballong var det 10 hvite, 4 sorte, 2 blå og 2 silver.

Det er fortsatt de hvite som viser seg å være best på våre norske utstillinger. Generelt og i hovedsak ønskes de Hollandske Ballongene bredere og rundere. De sorte er tidligere vist i en bedre kvalitet og det skortet også på utstillingsform for noen. De blå har en del å gå på og det kreves større pust, lengre halser og bedre rounding. De to i silver var rimelig gode kandidater men kommer ikke helt opp, de beste var i hvitt. Det var 3 stykker, nr. 359, nr. 361, nr. 368 som alle var gode duer. Best av de alle nr. 359 en ung hann oppdrettet av Steinar Sætre, 97p.

Hans Petter Nernes

DANSK TOMLER

Takker for invitasjonen til å dømme Dansk Tomler. Gode forhold og godt å se salen full av duer, og en god andel Dansk Tomler. De fleste med godt syn, figur, strekk, type og farge. Generelt ønske om kortere og bedre samlet hale.

Hvite 5 stk:

Fra 92 - 96 p. Alle med god strekk. De var noe urene i fargen. Nr 500 med veldig god strekk, og med godt syn, smal hale, men noe lang, 96 p.

Sorte 14 stk:

Fra 92 - 96 p. Kun få innknepte, og få med grove øyeringer. Trekket på de beste går på lange og brede haler. Alle med god strekk.

1 enkel blå med bånd og noen feil.

Røde 5 stk:

Fra 92 - 96 p. Alle med godt syn. Nr. 521 - 96 p, en eldre 1,0 som har holdt seg godt. Kun et ønske på benlengden.

Gule 2 stk:

Nr. 528 - 96 p, en ung hann av meget god type, som ønskes kortere i halen. Begge med fint syn.

Blå skader 2 stk:

92 - 94 p, nr. 529 med god strekk, men for lang og noe ønske på forholdet.

Gule skader 2 stk:

92 - 94 p, fine typer. Den beste kun 11 halefjær, og en med noe fargesvikt.

Grå stenket:

94 - 95 p. Korrekt typer som snart er for mørke.

Rød kroet:

93 - 95 p. Noe lange, og noe bleke øyeringer, noen innknepte og feil på halespeilet. Nr 538 hadde fine øyeringer, forhode og farge.

Harry W. Nielsen

BERGENSTOMLER; CARRIER; SYDTYSK SKJOLDDUE; ISDUE; SACHSISK SKJOLDDUE; TYSK DOBBELTKAPPET TROMMEDUE

Jeg vil herved git rapport fra de duer jeg dømte i Quality Hotel.

Det begynte med **38 Bergens Tomler**, de fleste hvite.

I yngre hanner var en due fra Øystein Helgesen best med 96 p..

Mens det i eldre hanner hadde Jan Gunnar Skipstad den beste med 95 p.

I yngre hunner hadde både Helgesen og Kjell Bognøy hver sin på 95 p..

I eldre hunner hadde Bognøy den beste med 96 p..

Mange duer sliter fortsatt med den rette fargen i øynene og den rette smekre figur, men det som overrasket var antall halefjær. Enkelte manker halefjær, mens andre igjen hadde for mange, 13 og en til og med 14. Vær obs. på dette!

Det var også stilt 6 sorte, og det er vel den beste samling sorte som noen gang er stilt ut, ja også fargen var gjennomgående god.

Og så begynner de å få den rette type, og også ganske gode øyne, mens se opp for mørke nebb.

I Carrier møtte bare 2 av 4, men gode dyr hvorav den beste fikk 96 og

Sertificat. Fin vorter på begge som ennå ikke var blitt for grove, og ganske god strekk på dem.

2 Sydtyske Skjoldduer i den vanskelige fargen rosa skjeldtegnen. tegningen var meget god på den beste, 95 poeng, men litt mer kraft i figuren hadde gjort seg.

6 isduere av jevn kvalitet, 95 poeng både på en båndet og på 2 skjeldede. Litt bedre sokker og litt mer kraft i figur hadde vært ønskelig.

Sachsisk Skjolddue med 4 jevne duer, best en ung hu på 95. Litt bedre bånd og, kraft i figur og helst litt bedre utfylte sokker hadde vært ønskelig.

Til slutt **6 Tyske Dobbeltkappede Trommere** av meget god kvalitet.

Det var en superdue blant dem, men desverre hadde den noe bred og hulet hale.

En ung hann var likevel helt i topp og fikk 97 poeng, altså nok et toppdyr.

Meget god farge på alle, og stort sett meget god i all struktur.

Bjørn Carlo Andersen.

TYSKE SKJØNNHETSBEVDUER; TYSKE NONNER; KOMORNERE; FELEGYHAZERE; HAMBURG KALOTT; HELMET; WIENER KORTE; BUDAPESTER

Først vil jeg takke for ei flott helg i regi av Østfold Rasedueforening. Jeg koste meg skikkelig med gode

duefuter! Jeg startet med **35 Tyske Skjønnhetsbevduer** fra fire oppdrettere. En god samling, selv om vi

manglet duer fra to oppdrettere.

Rolf Helgesen lever farlig ved kysten og hadde fått besøk av minken som tok ungdueene hans. Jan Helge Havså er den andre og han har lovet å komme sterkere i år. Jeg startet med de blå. Best her var en ung blå hann fra Paul Jensen med 95p. Ønsker her var smalere vorter, litt kortere figur og mer fylde i hode (jevner hodelinje). Lars Falkeid stilte en god gjeng dominant røde. Best var en eldre hunn med 96p. Ønsket her lengre bein, mer fjær rundt øyne og mer fylde i hodet.

Rødbåndet. En fin gruppe fra Johnny Larsen. Best en eldre hunn fra Johnny Larsen som fikk sin andre gullblankett. En meget god due med et meget flott hode og nebb. Ønsker for fargen er smalere nebbvorter, lengre nebbvorter og mer utfylt forhode. Det var ellers en god rødternet, rødskimlet og rødternet broket fra Johnny Larsen, alle med 96p.

Tyske Nonner glatthodet. 3 unge hunner fra Sigurd. Best 96p. Kunn et lite ønske om mer samlet hale. En meget god samling med svarte krona Nonner fra Sigurd Haukås ble toppa med ei eldre hunn på 97 p og en eldre hann med 96p. Hannen hadde en flott høy stram krone med mye fjær, men var dessverre litt uryddig i halen.

Ønsker på resten var, mer fjær i krona og i nakken. Mer samlet hale, litt kortere i figur og en enkelt var litt dårlig i fargen. **To sorte Komornere** fra Alf Knutsen. Den beste, en ung hann med 96p. Kun et lite ønske om bredere bryst. **Felegyhazere**. 15 stk i

tre farger. Best en ung sort hann fra Alf Knutsen med 96p tett fulgt av Helene Dahl med en rød og en gul hann. Begge med 96p. Ønsker var bedre vingeføring, mer panne, kraftigere nebb og bredere krone.

Hamburg Kalot. Utstiller TeamWest(Drotningstevik/Larsen) Den gamle røde hannen var igjen best med 96p og tredje sertifikat og dermed Championat.

Litt bedre farge og den hadde gått helt til topps. **Helmet**. 11stk i to farger fra Johnny Larsen. En rød ung hunn best med 97p og beste utenlandske Tomler. Amerikanerne jobber med å få dem mindre og med strammere krone. Nebbet vil de ha kortere og kraftigere og mer vannrett. Men foreløpig vinner som oftes de store duene med stor krone med mye fjær i. Ønsket var mer fjær i krone, strammere og tykkere nakke.

Wiener Korte. Tre stykker fra Ådne Olsen. Best en rød eldre hann med 96p. Ønsker var rettere overgang hode/hals, Mer farge i øyenrand. Tilslutt hadde Ådne Olsen en pen **Budapester** på 95p.

Jan Oksnes.

Svensk Nationale 2013.

Jeg skal gi en oversikt over duene på Svensk nationale 2013 i Møndal 18-20. Januar.

Først de rasene jeg selv dømte.

Gøteborg Tomler med 36 duer i flere farger. De gule er fortsatt på det jevne uten noen som utmerker seg. De er etter mitt begrep ennå litt for lavstilte og litt grove i halsen.

De sorte hadde 2 meget gode typer på 96 p., den jeg likte best fikk sertifikat, eier Erland Allansson, og den ble også Champion. (Sverige har det samme system som oss, med 3 sertifikat og så Champion.) Isabellafargede (Gulbåndede i Norge), mangler strekk i figuren. Noen av de stålgrå hadde den rette type og strekk, den beste fikk 96 p. Samme med de hvite, også her en på 96 p..

Så 2 rødåndede som mangerte litt i type. Felles for de fleste dyr var at de har for mye rødt i iris, og fler hadde for svake rosetter. Også ønskelig med mer strekk i figuren.

Så dømte jeg **6 Antwerpen Smerler**. Best en på 94. Her var det grove nebbvorter, bedre hodeform og mer kraft i figuren som var mangler. Mye bedre duer i Norge.

4 Hamburg Sticken på det jevne, best en på 95 poeng. Så var det "hovedretten" for meg, og som for Gøteborg Tomlers del, 3. gang på få år jeg dømte rasen.

32 duer i flere farger denne gang. Og som vanlig de klart beste i rødt tilhørende Clas Janson. En eldre hann fikk 97 og var meget god, 2 andre hanner fikk 96. Den beste fikk certifi-

cat, og også den ble Champion. De rødåndede hadde gått klart fram siden sist jeg dømte dem, og den beste her fikk 95. Mattias Andreasson har her gjort en meget god jobb. Det var også en god blåhamret og 2 gode sorte på 94 p.. Morsomt også se en som vi ville kalt perleblå, mangerte litt i figur og hode, men det kommer nok, også antall utstillere, 6 i tallet var gledelig.

Kan forøvrig fortelle at det var gledelig igjen å se **19 Svensk Tomler** i god kvalitet, hvorav en gul fra Børje Duvell fikk 97 p.. De øvrige farger var rød og kun en sort.

Forøvrig var det flere raser i Utenlandsk Tomler som for de flestes del vi ikke ser i Norge. Disse ble dømt av Harry W. Nielsen. Men nevnes her bør en Engelsk S.F. i fargen agate, den fikk 97 p. og var best i gruppen.

4 Norsk Tomler hvorav en liten smekker gul hunn fikk 96 p..

I Mefikk var det mange duer i **Orientalisk Mefikk**, og her fikk en kjempegod blåacert Blondinett fra Per-Erik Larsen 97 p. En helt fantastisk due på alle måter som ble kåret til Best In Show. Den var fullt på høyde med de beste vi ser i Danmark.

I fargeduer var det kun stilt **4 Kobbergimpler** med 96 p. som best. I **Thyringer Vingeduer** var 94 p. det høyeste.

Mange pustere i flere varianter, og her var **en blå Pigmy** fra Birger Ottosson best i gruppen med 97 p.

I strukturduer var det som hos oss **en sort Kapuziner** på 97, men

Haukås sin due var bedre etter min mening. **En hvit Høystjert** fikk også 97 og ble best i gruppen.

Et imponerende syn var hele **38**

Bucharere i flere farger fra 3 oppdrettere, og i en meget jevn kvalitet med flere på 96 poeng.

Meget få hønseduer, men vår gamle kjenning Lars Sjøstedt stiller fortsatt ut og vant i **Modena** med 95 poeng.

Mange raser i formduer som vi aldri ser her, men **Damacenerne** hadde den beste på 95 p. Beste **Lahore**, en

gul fikk 96 p., men hadde ikke nådd opp blant Per Nielsen sine beste duer. Til sist er det å si at det var utstilt 402 duer, og dommere var Alfred Kirk og Rasmus Damgård Nielsen fra Danmark, Gøran Ohlsson og Mattias Andreasson fra Sverige og Harry W. Nielsen og undertegnede fra Norge.

Bjørn Carlo Andersen.

Dansk Nationale 2013.

Jeg var igjen invitert til å dømme Fargeduer i Fredericia.

Og selv om formen ikke var av den beste grunnet en kraftig forkjølelse, skal jeg herved forsøke å fortelle litt fra utstillingen.

Måtte la enkelte raser bli oversett grunnet formen jeg var i med feber og det hele, men de som interesserte meg mest, måtte jeg stoppe ved.

Det var denne gang utstilt 3212 duer i en mangde raser vi aldri ser her til lands.

Og i hallen ved siden av var det 3264 høns, også i en mengde forskjellige varianter, og personlig var jeg meget glad for at vi ikke var i samme hall.

For den støyen som kom der i fra var nærmest uutholdelig etter mine begreper. Men da dette var et forsøk på samarbeide, hørte jeg at dette blir et engangstilfelle.

Så litt om duene.

331 Danske Tumlere i en mengde forskjellige varianter, og kvaliteten var meget høy i flere varianter, 8 duer på 97 poeng.

Gikk raskt forbi Formduene, bare stoppet litt ved **Lahore**, og jeg mener Per Nielsen sine beste absolutt kunne hevdet seg her.

Hønseduer og alle pustere/kroppperter led samme skjebne.

Men så var det Fargeduer hvor jeg selv skulle dømme over 80 duer.

Jeg begynte med **18 Sortvinget**

Kobbergimpel og jeg ble ikke overbegeistret her. Best en ung hann på 96 p. Det som skuffet meg var flere med alt for mørke nebb og ditto hals og hodefarge.

Flere også med gråfarge i buk og kile. Samt at det var 3 duer med alt for lilla farge i vinge og hale. Figuren kunne også vært kraftigere.

2 Sortvinget med hvite slagfjær var

bra i type, men den beste på 96 var også alt for mørk i nebb og hals/hodefarge. 4 Blåvinget hadde alle god vingefarge, men slet med kobberfargen på underkroppen.

Tittet på **Guldgimplene** som jeg ikke dømte, men heller ikke her var jeg særlig begeistret, 1 fikk 97 og ble beste Gimpel, men Flemming stilte ikke ut denne gang i noen varianter. Isduer var det både sokket og Glattbenet. De har jeg også sett bedre tidligere, da spesielt i sokkede hvor sokkene stort sett var for små, men det var også ønsket i tegningen på dem.

Så dømte jeg **26 Stærduer** i 3 varianter. Først var det 7 sorte som hadde god farge og type, men hadde for brede bånd. Best en ung hann på 96. De 5 blå hadde de samme fordeler og feil som de sorte, og her var en eldre hann best på 96. **14 sorte Silver-schuppe** i meget blandet kvalitet hva denne vanskelige tegning anngår. Spesielt i vingetegningen mangerte det jevnhet. Best en ung hunn på 96. Så dømte jeg **16 Luzern Guldkrave** i 3 varianter. Her ble en båndet best med 96. Farge og tegning var stort sett bra, men de hadde åpne rygger de fleste, og også noen hvor nebbstilling var ønsket bedre.

Jeg fortsatte med **6 blå Wiggertt Farge-hale**, og samme feil gikk igjen her, åpne rygger og noe bedre nebbstilling var ønskelig, best en ung hunn på 96.

6 Frankiske Skjoldduer i sort og rødt, gode i typer og farge, men kunne vært i noe bedre utstillingsform, best en rød på 95. Avsluttet bedømmingen så

med **4 røde Bernardiner Shecke**.

Gode i typer og farge, men mangler i tegning og den beste fikk 95.

Gikk så gjennom de øvrige Fargeduer. Kun **sorte Sydtyske Skjoldduer**

med 96 på den beste. Både kvalitet og antall har her gått noe tilbake. I

Thyringer fargeduer var det mange varianter og i stort sett meget god kvalitet. Således 97 til 2 røde Vingduer fra Jørgen Birkholm og en rød Skjolddue. Også mange gode **Svabere** i flere farger. De **Sachsiske Fargeduer**, hvor Svein Harald Vikse var dommer, har gått tilbake de siste år både i kvalitet og i antall, kun en sort Vingdue fikk 96.

Mange Trommere i flere raser måtte jeg gå raskt forbi. Samme med Strukturduer til tross for mange gode og høyt bedømte duer.

Blant Mefikk var det gode **Afrikaneere** i sort og hvitt med 97 på de beste, samme i **Smerler** og **Gammel Tysk** hvor en rød var helt fremragende. De andre fargene var jeg ikke like begeistret for. Og selvsagt mange gode **Orientalere** i flere varianter.

Vikse dømte også **Norsk Tomler**, og ble vel som meg, ikke helt begeistret for kvaliteten.

Mange raser i gruppen, hvor vi helt sikkert kan konkurrere i både tyske Nonner, Gammel Hollansk Tomler, Hvitvingret Wiener for å nevne noen raser. Ja, Robin Arnesen sine L.F. Tomlere er i kropp og figur fullt på høyde med de beste sorte jeg så. Her var en dunfarget **Bald Head** best med 97 i rasen.

Til slutt var det flere raser i voliere med 3 par i hvert bur. Et interessant

innslag som også ble bedømt. Til slutt er det bare å tenke på et hyggelig opphold hos vennlige verter, og også det å treffe en del landsmenn

selv om jeg ikke var noe sosial denne gang.

Men jeg var glad da jeg satte turen hjemover på toget lørdag morgen.

Bjørn Carlo Andersen.

Dommerringens årsmøte,

Møtet ble avholdt i Qualita Hotel, Sarpsborg lørdag 5. januar 2013.

1. Åpning. Jan Oksnes kunne ønske hele 17 dommere tilstede kl.12.00

2. Årsberetningen ble lest av sekretæren, og det var ingen bemerkninger til denne.

3. Forslag. Jan Oksnes ønsket det tidligere forslaget om færre raser/grupper pr. dommer hvor de skulle være spesialdommer tatt opp på nytt, da det aldri hadde fungert i praksis.

Dette medførte litt meningsytring, blant annet hva bruken av våre norske dommere medførte. Også hvordan dette skal praktiseres i fremtiden ble luftet.

Konklusjonen ble at vi henstiller til alle våre dommere om at de spesialiserer seg i de raser/grupper de selv ønsker å gjøre dette, for så å gi Dommerringens styre en tilbakemelding på hvor de selv mener de hører hjemme. Dette kommer vi tilbake til i løpet av året.

4. Jan Heldal har opplyst at han ikke har tillit til Dommerringens nåværende styre grunnet forfordeling av visse dommere. Delte meninger om konklusjonen på dette. men saken blir lagt død inntil Jan Oksnes får hatt en nærmere samtale med Heldal om hva som ligger bak. Oksnes skal besøke

Heldal i Bergen, for så å skrive referat fra møtet hvor begge underskriver hva mann blir enige om.

5. Valg. Johnny Larsen ble gjenvalgt som styremedlem fram til 2015, mens Jan og Bjørn Carlo er valgt til 2014.

6. Eventuelt.

Kåring av Best in Show og Norgesmester oppdrett.

Her virker det som kriteriene ikke er helt rene og klare. Og da dette er meget viktig at slike ting er i riktige former for fremtiden, må Dommerringen se på disse kriterier så snart som mulig, slik at "rene og klare" retningslinjer er i orden fram til Landsutstillingen 2014.

Vedrørende Best In Show kom det fram at det kunne være en tanke at de dommere som hadde dømt de aktuelle toppdyra i ca. 15. sek. redegjorde for hvorfor de hadde fått toppoeng innen hver og en rase. Etter denne gjennomgangen, skulle mann så komme fram til en rekkefølge hver for seg slik som det blir praktisert nå for tiden.

Med andre ord litt av hvert å tenke på. Med dette ble et meget positivt Årsmøte avsluttet kl. 13.00

For Dommerringen.
Bjørn Carlo Andersen

Det er denne variant som det skal arbeides i mot fram til 2016 hva gjelder Jordbærfarget.

*Foto:
Bjørn Carlo Andersen*

Årsmøte i Norsk Petent Klubb 2013.

Møtet ble avholdt i Quality Hotel Sarpsborg i forbindelse med Landsutstillingen.

Innen møtet startet samlet deltagerne seg ved burene for å gå gjennom fargen/tegningen Jordbærfarget. Her tok vi for oss de utstilte duene i nevnte farge/tegning Jordbærfarget. Mann ble så enige om et utvalgt dyr som Rolf Hansen skulle jobbe med fram til Landsutstillingen 2016. Etter dette skulle det vurderes om fargen/tegningen skulle bli tatt med i variantene i rasen.

Dagsorden for møtet:

1. Åpning. Bjørn Carlo Andersen ønsket de 9 tilstedeværende velkommen.
2. Møteleder og referent ble valgt, Bjørn Carlo Andersen.
3. Årsberetningen ble lest av under-

tegnede og ble godkjent,

4. Regnskap. Dette ble lest av Sigbjørn Johannessen og viste en beholdning på ca. kr.10 000 inklusive premier som vi fortsatt har på lager.

5. Innkommende forslag. Her var det bare forslaget vedrørende Jordbærfarget. Og beslutningen er forklart ovenfor. Det er å håpe at Hansen får all den støtte han trenger av de øvrige oppdrettere for å lykkes med de rette dyr i fremtiden. Han fikk således allerede på utstillingen med seg dyr hjem som burde brukes.

Det skulle tas bilder av den nevnte variant som så burde offentliggjøres både på webbsiden til N.R.F. og i Duevennen.

Et bedre bilde av rasen på webbsiden var også ønskelig.

6. Valg. Robin Arnesen ønsket avsløsning. Bjørn Carlo Andersen sa seg villig til å bekle både leder

og sekretærjobben fram til 2015. Sigbjørn Johannessen er valgt fram til 2014.

7. Premieutdeling. Med det glede-
lige høye antall duer, 65 som er det
høyeste for rasen noen gang, ble det
delt ut krus til Sturle Assersen for hvit
96 poeng, Bjørn E. Johannessen sort
96 poeng, Bjørn E. Johannessen rød
97 poeng, Cate Iris Carlo Hansen rød
96 poeng og Sigbjørn E. Johannessen

radbåndet 96 poeng, disse oppnådde
også alle sertifikat. For øvrig mange
duer med høye poeng fra flere opp-
drettere.

8. Dommere til neste sesongs utstil-
linger. Det var ønsket Yngve Øvstadal
til Høstutstillingen i Haugesund og Ole
Gunnar Torp til Landsutstillingen 2014.

9. Avslutning. Et meget positivt møte
ble avsluttet etter 1t. 15 min..

Bjørn Carlo Andersen, referent.

Uzbekiske Tomlere og Bakinere hos Hamidjan

Mange fargevarianter i slaget til Hamidjan.
Foto: Per G. Nielsen

*Volieren har en størrelse som gir mulighet for skikkelig mosjon, ca 5 m høy...
Foto Per Nielsen*

Redaksjonen har vært på besøk hos Hamidjan Arzumov på Radøy nord for Bergen. Han kom til Norge i år 2000 og kommer opprinnelig fra Alma-Ata (nå Almaty), en by med ca. 2. mill. innbyggere som er hovedstad i Kazakhstan. Det ble et spennende besøk hvor vi

fikk se et imponerende anlegg for spesielle duer. Hamidjan har tatt duer med seg fra hjemlandet; Bakinere og Usbekiske Flygetomlere. Den siste beskrevet i DV nr. 1- 2012. Det var spennende å få se de usbekiske tomlerne i luften.

Bakiner.

En typisk flygedue med lange vinger

Foto: Per G. Nielsen

Usbekiske Flygetomler

Ung hann fra stand/utstillingen i Radøyhallen på Manger i Nordhordland

Foto: Per G. Nielsen

Bakinerduene kommer fra Bacou, hovedstaden i Azerbaidjan. Dette er en høytflyver og tomler som kan minne om en "langstrakt" Arabisk Trommedue. En gammel rase som finnes i flere farger, glattbent, med og uten krone.

Usbekiske Flygetomlere er også en meget gammel rase som finnes i ca. 80 ulike fargevarianter. Den har vanligvis mellomstort eller kort nebb og beskrives som en stolt og elegant due med en kneisende figur, og som en sterk fugl med god hukommelse. Rasen forekommer med enkel eller

dobbel pannelugg ("forelock" og "dobbel forelock"), men også som glatthodet eller/og med krone eller topp i nakken.

Usbekiske Flygetomlere kan, med jevn trening, fly kontinuerlig i 8 - 9 timer. De har en spesiell måte å fly på som beskrives som merkelig og vakker. Bl a. klapper de vingene sammen med en lyd som høres på god avstand. Den kalles "duen som leker" og den er høyt verdsatt. Beskrives som en luftakrobat, en "crack tomler" som det arrangeres flygestevner med. Den stiger rett opp (ca 10m) mens den tomler og smeller med

vingene. Som utstillingsdue er den nå hos oss for uensartet, så her må det gjøres mye spennende avlsarbeid for dem som ikke bare vil ha den som en flygedue...

Med hjelp av Jan Oksnes har vi fått tilsendt en tysk standard for rasen og dermed er prosessen i gang...

Vi kjenner til at ved å "renavle" en flygedue til å bli en utstillingsdue, er det lett for at det går på bekostning av verdsatte egenskaper. Med litt ettertanke skulle vi gjerne hatt både flyge- og utstillingsduer av begge våre norske tomlerraser...

Paul-G. Scholz

Foto: Per G. Nielsen

Gammelorientalsk Satinett.

Paul-G. Scholz

Endelig har jeg fått tak i den "gamle" typen orientaler, her en blålasert satinett med "speil" i velet (halen). NB! Disse duene mater ungene sine selv.

Jeg ønsker nå å være minst mulig avhengig av ammeduer og vil derfor trappe ned avlen med dem jeg har av den, etter min mening for foredlede, kortnebbede typen.

Er 74 år og fikk mine første orientaler, et par satinetter, i midten av 50-årene, en sortlasert hann og en brunlasert hunn. Den gangen var ikke denne rasen så "foredlet" som den er i dag, de minnet mer om disse duene. Dette er en livlig liten due med laseringer på vingskjoldet i flere delikate farger.

Kjøpte to par gammelorientalske satinetter i Leipzig av Rainer Dammers, kjent duemann og dommer, som også har avlet frem disse duene og gjort rasen "stueren", med europeisk standard...

Foto: Steinar Sætre

Norsk raseduesport når nye internasjonale høyder

En nordmann klarte å bli Europamester i oppdrett og Europachampion på Europautstillingen i Leipzig.

Rolf Henning Hegland - Europamester på Kineser

At norsk raseduesport ligger på et høyt internasjonalt nivå, har vi i miljøet visst lenge.

Dog fikk vi dette til fulle bekreftet på Europautstillingen i Leipzig, Tyskland i begynnelsen av desember i 2012.

Ca 35.000 duer i alle farger og fasonger var utstilt fra fra ledende oppdrettere rundt om i Europa.

Dimensjonene var formidable og en tallrik delegasjon av oppdrettere fra Norge, sitter igjen med uforglemmelige inntrykk for livet.

Høydepunktet fra den norske delegasjon var at en av Bergens Praktueforenings toppoppdrettere, i dette

selskap, ble kåret til Europamester i rasen, Kinesisk Mefikk.

Rolf Henning Hegland fra Bergen, som har drevet med rasen i 50 år, fikk det uforglemmelige resultat for sitt oppdrett.

Dette er en prestasjon som gir gjenlyd i duekretser i Europa.

Vi, dine venner gleder oss med ditt flotte resultat, det er virkelig fortjent og er en flott reklame for norsk dueoppdrett, vi har virkelig noe å leve opp til i fremtiden.

*Bergen Praktueforening
v/ Alf B. Knutsen*

SETT & HØRT

Hauken sitter klar på duepaviljongen til Per og venter... Foto: Per G. Nielsen

● Heldige var de som fikk med seg Norge rundt tre fredager på rad, siste gang var fredag 08.02.

Der fikk vi innslag med Terje Ree og duene hans. En flott representant for duesporten som gav oss god PR. Det var bare å følge med på Norge Rundt, blant annet fikk vi se fra avlen og fra landsutstillingen i Sarpsborg...

● Etter at Rolf Henning eksporterte noen av Kineserne sine til Tyskland i 2012 ble han jo Europamester. Nå meldes fra Tyskland at han også har oppnådd 97 poeng på spesialutstillingen for Kinesere i Aschersleben hvor der var mer enn 300 Kinesere utstilt...

● 24 august år 410 erobret goterne Roma. På den tiden befant keiser Honorius seg i den norditalienske byen Ravenna. Den litt enfoldige

keiseren elsket duer og hadde gitt den ene navnet "Roma". Iflg. legenden misforsto han derfor beskjeden om at Roma var falt. "Jamen den har jo akkurat spist av hånden min!" utbrøt keiseren forferdet.

Hentet fra Illustrert Vitenskap.

● Nå er BPDF endelig registrert i frivillighetsregisteret. "Dette medfører at du kan velge BPDF, som din støtte-spiller når det gjelder Grasrotandelen hos Norsk tipping". De fleste av oss tipper av og til og husk at det da kan være ok at 5% av det du betaler går til foreningen du støtter.

Bruksanvisningen finner du på: www.grasrotandel.no (Magnor Stokka skrev om dette i DV 1 - 2012).

● Det ble arrangert kaninutstilling i Radøyhallen på Manger i Radøy kommune helgen 26. og 27.01. BPDF deltok med en stand med 11 forskjellige raser.

Fra v: Hamidchan Arzumov, Per G. Nielsen, Alf B. Knutsen og Paul-G. Scholz. Kjell Bognøy og Rolf H. Hegland deltok også med duer. Foto: Per G. Nielsen

MUSÉET I BLOMSTERDALEN

Jeg har alltid vært opptatt av å ta vare på alt jeg har kommet over vedrørende duesporten. Dog, i 1997, da barna begynte

å forlate redet, ble der mer disponibel plass i huset og da jeg fikk en forespørsel fra Tyskland om jeg kunne hjelpe en ringsamler med norske ringer, fikk jeg idéen om at jeg ville samle ringer og arrangere det jeg hadde av duerekvisita.

Resultatet er i dag 3 fullspekkede rom med dueringer på tavler fra hele verden, systematisert etter år og land. At jeg i dag har dueringer tilbake til 1800-tallet og fra hele verden, hadde jeg ikke ambisjoner om da jeg startet. At jeg, i tillegg får ring nr. 1, både fra Norsk Brevdueforbund og Norsk Rasedueforbund, ser jeg på som en ære.

I tillegg til ringer, inneholder samlingen malerier, premier, bøker, blader, medaljer, figurer - alt duerelatert.

At noen store oppdrettere, fremdeles aktive, men også avdøde har donert sine premiesamlinger er jo også noe jeg setter veldig pris på. Alt blir behørlig beundret av dueentusiaster, både fra inn og utland. En samlervenn fra Australia som, via den Tyske Nasjonalutstilling i Nurnberg i desember ville også avlegge museet i Bergen, Norge ett besøk som varte i 3 dager, det

synes jeg også er utrolig hyggelig og stimulerende.

Jeg har ikke prøvd å spesialisere samlingen. Her er brevdue/rasedue, inn/utland, nyere ting og ting fra krigen. Fra 2. verdenskrig har jeg transporttryggsekk for 6 brevduer og endog ett skriv fra Terboven der han forlanger at alle norske brevduer skal bli internerte. Mange i duemiljøet har en stor ære for alt som er frembrakt, både i egen forening, på landsbasis og fra kontakter i utlandet. Noe har også kostet meg dyrt, men brenner man for noe, tar man ikke smålige hensyn. Mange ser også den allmenne verdi av arbeidet. Det er jo trist at der ikke finnes en komplett samling av alle "Duevennen" og "Brevdue-tidsskriftet" innbundet fra tidenes morgen. Dette arbeider jeg også med, men det koster både tid, penger og litt freidighet. Likeledes alle referater fra konstituerende møter og kataloger fra alle utstillinger som har vært arrangert. Her er jeg også neste ajour, både fra Danmark og Norge.

Tilslutt vil jeg si, velkommen til en vurdering av min samling og samtidig en oppfordring til ikke å kaste det en måtte ha fra fortiden - for meg har alt i utgangspunktet interesse for å skape en helhet og komplettere eventuelle tomrom i vår kjære duesporthistorie.

Tekst: Alf B. Knutsen

Foto: Per G. Nielsen

Over:
Slippkorg / sport-
ryggsekk for brevduer
fra annen verdenskrig.

Håndmalt porselen med
duemotiver malt av den
danske dueentusiasten
og kunstneren
Orla Frandsen, er noen
av gjenstandene på
dette bildet.

Konkurranselokker
for brevdueslipp i for-
grunnen.

Ogden samlekort,
sigarettkort med brev-
duemotiv fra 1910
i rammen oppe
til høyre.

Ulike "storegutter" innen duesporten har også kommet i glass og ramme. Midt på bildet skimtes S. P. Hesselberg fra Viborg i Danmark, Anders Børgesen fra Kolding (til høyre). Noen artikler fra utenlandske tidsskrifter vedrørende museet er det og blitt plass til.

Forberedelser til avlssesongen

Mange råd er gitt i denne forbindelse, og mange av de rådene har jeg prøvd, men slik gjør jeg det dette året.

Dette er spesielt viktig etter at duene har vært på utstilling, ettersom der fremdeles finnes mange duer med

uttøy på disse. Når det gjelder medisiner, så skal jeg her overlate til veterinærene å si noe om det. Imidlertid har forholdene duene går under alt å si om de er utsatt for coccidiose eller orm. Men man må vite at når man dreper de naturlige bakteriene i tarmene er det viktig å bygge opp en ny sunn bakterieflora. Går duene ute på bak-

Arbeidet du legger ned gjennom vinteren i duehuset vil du normalt få igjen som en god avlssesong. Hele vinteren har duene fått vann tilsatt Klorin, 5%, 1ml. pr. liter vann. Dette hindre eventuell smitte gjennom drikkevannet. Bakgrunnen for at jeg satte igang med dette, var at jeg på en utstilling så på orientalerne til Anders Christiansen. De var i en helt spesiell klasse når det gjaldt sunnhet og jeg ble imponert. Anders fortalte da at han brukte Klorin i drikkevannet til duene, og siden har også jeg gjort det. Duene har tidvis fått Ivomec i badevannet for behandling mot uttøy. Det anbefales 1ml. pr. liter badevann.

ken i voliere e.l. så kan det ofte hende at mus og småfugler kan smitte dem med forskjellige ting. Hos meg får duene en kur mot coccidiose før avlssesongen, og da følger jeg opp med blant annet vitamintilskudd. Før sammenparringen får de også en ormekur. Om du ikke har så altfor mange duer, så vil jeg anbefale at avføringen analyseres. Her kan du da få vite om det er aktuelt med noen behandling. Mange tyskere sverger nå til et "vidundermiddel", Concurat L som de gir før utstillinger og før avlssesongen - 3 dagers kur som de gjentar etter 18 dager.

Før duene settes sammen blir hver enkelt due klippet rundt anus, og beina blir vasket i varmt grønnsepevann. Duene settes nå sammen, ved at jeg sperrer dem inne i redekassen. I redekassen har jeg aviser i bunnen, som jeg nå strør litt granulert oppå. Duene føres i kassene med skåler som henger på utsiden. Etter et par dager får de inn en terrakotta redeskål med fibermatte oppi. Etter totalt 4 - 5 dager er duene i par og slippes ut. De får no rikelig med tilgang til grit, skjellsand og pickstein. Videre får de tobakkstengler til redemateriale, samt litt halm. Gulvet er dekket med en

blanding av granulert og grov skjellsand.

Tidvis får duene vitaminer i vannet, mens de normalt har Klorin i vannet. Kineserne mine får 30 gram med mat hver dag, men når der er unger i redene som får fast føde, blir der gitt ekstra fôr i kassene. Med det samme ungene er ute av skålen, får de tilgang til mat og vann i kassen. Mengden fôr de får i kassen er avhengig av alderen/størrelsen. Når jeg ser at ungene både spiser og drikker selv i kassene, taes de bort og flyttes til babyslaget.

Tekst og foto: Rolf Henning Hegland

Har du en eller flere duer som ikke er 100%?

Test duene dine selv med hurtigtester. Salmonella, Adenovirus, Clamydia...

Bedre enn noen behandling er en sikker diagnose. Testene brukes av due-veterinærer i stadig flere land og dueoppdrettere har også fått øynene opp for denne muligheten til å overvåke duenes helse. Det tar bare 10 minutter.

Se på websiden
www.avianlabs.com eller
www.vetmedlabs.com

Testene kan bestilles hos Reither. DVM@gmail.com.
Esker på 5 tester Salmonella kr 600,-. Chlamydia, Adenovirus, Giardia og Paramyxovirus, esker med 10 tester kr 800,-

Returadresse:
Gunnar Brandal
Rehaugvegen 17
4262 Avaldsnes

New!

After seven years of Research and Development,
Pigeon Vitality Ltd. launches their new awarded products

Improver

For topp sunnhet. Gir vitale duer med stram og blank fjærdrakt.
Super konsentratet Improver (125g) for NOK 250,- nok til 100 duer i ca. fire måneder; for avl og optimal forberedelse til utstillings- og flyvesesong!
Improver selges i dag til alle verdens kontinenter, inklusiv sentrale markeder som Belgia, Tyskland, Nederland og UK. Vi har tusenvis av gode referanser fra bruk av Improver på praktduer og brevduer.

Ekstra fortjeneste til foreninger:
Vi ønsker kontakt med foreninger som ønsker å selge Improver til sine medlemmer. Kontakt oss på mai@pigeonvitalty.com eller 90 03 42 59
Bestilling og informasjon:
Bergen: Nils Seberg tlf. 900 23 873
For øvrig: Frode Brakstad tlf. 900 34 259

"Jeg har brukt Improver de to siste årene med godt resultat. Det er et pulver som blandes i drikkevannet og som motvirker skadelige bakterier. Duene har holdt seg imponerende friske i denne perioden".
Jan Heldal